

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D.**, bývajúceho v B., zastúpenému JUDr. M., advokátom so sídlom v T., proti žalovanému **B.**, so sídlom v B., **o prevod vlastníctva bytu**, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 3 C 49/2002, na dovolania žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júna 2004 sp. zn. 5 Co 25/2003 a uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 31. januára 2005 sp. zn. 4 Co 16/2005, takto

r o z h o d o l :

1. Dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júna 2004 sp. zn. 5 Co 25/2003 **o d m i e t a .**
2. Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 31. januára 2005 sp. zn. 4 Co 16/2005 **z a s t a v u j e .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa žalobou zo 7. februára 2002 domáhal, aby žalovaný bol súdom zaviazaný previesť do jeho osobného vlastníctva byt č. X. nachádzajúci sa bytovom dome v B..

Okresný súd Bánovce nad Bebravou rozsudkom z 26. júna 2002 č.k. 3 C 49/2002-23 žalobu zamietol ako neopodstatnenú, lebo dospel k záveru, že žalobca nie je členom bytového družstva (členstvo mu bolo zrušené rozhodnutím z 15. decembra 2005 pod č. X.), a teda nie je nájomcom predmetného bytu, a preto nemá právo požadovať na žalovanom uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva bytu v zmysle § 24 zákona č. 42/1992 Zb. a § 29 ods. 1, 2 zákona č. 182/1993 Z.z. Navyiac rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou

z 27. apríla 2001 č.k. 3 C 453/200-49 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 5. februára 2002 sp. zn. 4 Co 583/2001 bola žalobcovi uložená povinnosť predmetný byt vypratať.

Uvedený rozsudok napadol žalobca odvolaním. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo 16. júna 2004 sp. zn. 5 Co 25/2003 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil; žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Výrok vo veci samej odôvodnil vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Tento potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že napriek jeho opakovaným žiadostiam mu nebol ustanovený zástupca z radov advokátov už v konaní na súdoch nižších stupňov, v dôsledku čoho bol poškodený na svojich procesných právach. Rozhodnutia súdov nižších stupňov označil za nezákonné. Uviedol, že žalovaný do 1. septembra 1995 nepreviedol byt do jeho osobného vlastníctva, a to napriek jeho žiadosti z 24. februára 1992. V čase podania tejto žiadosti ako aj do termínu určenému žalovanému na vysporiadanie vlastníckych pomerov bol členom družstva a podľa neho je členom až doposiaľ. Ďalej poukázal na to, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 27. apríla 2001 č.k. 3 C 453/200-49 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 5. februára 2002 sp. zn. 4 Co 583/2001, ktoré však napadol dovolaním.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny, a navrhol dovolanie ako neopodstatnené odmietnuť.

Uznesením z 9. decembra 2004 č.k. 3 C 49/2002-63 Okresný súd Bánovce nad Bebravou ustanovil žalobcovi pre dovolacie konanie zástupcu z radov advokátov, a to JUDr. D. (§ 30 O.s.p.). Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trenčíne uznesením z 31. januára 2005 sp. zn. 4 Co 16/2005 napadnuté rozhodnutie potvrdil. Potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutia z hľadiska ich vecnej správnosti.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

1. V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V danom prípade dovoláním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto

ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom

konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (vid' napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom - § 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)). Dovolací súd v danom prípade z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalobcovi realizáciu jeho procesných práv. Pokiaľ žalobca v dovolaní tvrdil, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že mu napriek opakovaným žiadostiam nebol ustanovený zástupca z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p., v dôsledku čoho bol poškodený na svojich procesných právach (nemal vedomosť o význame protokolácie, o možnosti vyžiadať si odpis zápisnice z pojednávania) a nemohol sa účelne domáhať svojho práva, dovolací súd nezistil, že by sa súdy nižšieho stupňa dopustili porušenia procesných predpisov tým, že nerozhodli o žiadosti žalobcu podanej podľa § 30 O.s.p., nakoľko sa ani takéhoto porušenia nemohli dopustiť, keďže žalobca žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 O.s.p. po prvý krát podal až spolu s dovolaním proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júna 2004 sp. zn. 5 Co 25/2003, kedy tejto jeho žiadosti bolo vyhovené a bol mu pre dovolacie konanie ustanovený zástupca z radov advokátov. Pretože žalobca skôr žiadosť o ustanovenie zástupca z radov advokátov (§ 30 O.s.p.) nepodal, nemožno zo skutočnosti, že mu súd zástupcu neustanovil, vyvodzovať postup súdu, ktorým by bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Na tento záver nemá vplyv ani skutočnosť, že žalobcovi bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 26. júna 2002 č.k. 3 C 49/2002-23.

Vychádzajúc z obsahu dovolania žalobca v dovolaní namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť

dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolačí súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu smerujúce proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júna 2004 sp. zn. 5 Co 25/2003 odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., lebo smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

2. Pokiaľ ide o dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 31. januára 2005 sp. zn. 4 Co 16/2005, žalobca písomným podaním z 20. decembra 2008 (č.l. 113 spisu) tento opravný prostriedok vzal späť. V tomto podaní výslovne uviedol: „Navrhujem zrušiť konanie o dovolaní na č.k. 4 Co/16/2005...“

Podľa § 243b ods. 5, veta druhá, O.s.p. ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd konanie uznesením zastaví. So zreteľom na jednoznačný, právne účinný dispozitívny úkon dovolateľa, ktorým bolo dovolanie vzaté späť, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 31. januára 2005 sp. zn. 4 Co 16/2005 zastavil.

Žalobca z procesného hľadiska zaviniť, že sa jeho dovolanie muselo odmietnuť, resp. že sa konanie o jeho dovolaní v dôsledku späťvzatia zastavilo, a preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. decembra 2009

JUDr. Daniela S u ě a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková